

บทที่ 6

การพัฒนาและนำเสนอรูปแบบการบริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัย ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

การพัฒนาและนำเสนอรูปแบบห้องสมุดมหาวิทยาลัยที่มีการบริหารและการบริการที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ดำเนินการโดยการสังเคราะห์ข้อมูลผลการวิจัยในบทที่ 4 การวิเคราะห์ความต้องการรับบริการจากห้องสมุดมหาวิทยาลัยของอาจารย์ที่ใช้วิธีการสอนแบบเน้นกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งเป็นผลจากการศึกษาความคิดเห็นกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัย 4 แห่ง จำนวน 914 คน และบทที่ 5 การวิเคราะห์บทบาทและหน้าที่ห้องสมุด และแนวคิดเชิงนโยบายในการบริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งเป็นผลจากการศึกษาประชากรที่เป็นผู้บริหารมหาวิทยาลัย ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย 4 แห่งรวม 83 คน แล้วนำมาร่างเป็นรูปแบบการบริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ตามกรอบแนวคิดการวิจัยที่กำหนด จากนั้นส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ แสดงความคิดเห็นโดยวิธีการประเมินเพื่อหาคำตัดสินความสอดคล้อง (IOC) การนำเสนอผลในบทนี้มี 2 ตอนคือ **ตอนที่ 1** การเสนอร่างรูปแบบการบริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน และ**ตอนที่ 2** การวิเคราะห์ผลการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อสรุปรูปแบบการบริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

ตอนที่ 1 การเสนอร่างรูปแบบการบริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลในบทที่ 4 และบทที่ 5 มาวิเคราะห์ สังเคราะห์และสรุปผล จัดทำเป็นร่างรูปแบบเชิงแนวคิด (Conceptual model) ของการบริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ตามกรอบแนวคิดการวิจัย โดยในส่วนที่เป็นข้อมูลเชิงปริมาณซึ่งได้จากการวิเคราะห์ความคิดเห็นของอาจารย์และบรรณารักษ์ จะพิจารณาจากความสอดคล้องของคำตอบที่มีค่าคะแนนในระดับมากที่สุดตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป และหรือมีค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป (จากมาตรฐานประมาณค่า 4 ระดับคะแนน) ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร นำมาแยกพิจารณาแยกประเด็นซึ่งอาจมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงปริมาณหรืออาจเป็นข้อมูลเพิ่มเติมที่สำคัญเนื่องจากเป็นความเห็นของผู้บริหารส่วนใหญ่ ข้อมูลทั้งสองส่วนนำมาจัดกลุ่มใหม่เพื่อความเหมาะสมและให้มีความชัดเจนเป็นไปตามมุมมองทางวิชาการมากขึ้น สรุปเป็นร่างรูปแบบห้องสมุดมหาวิทยาลัยที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งมีองค์ประกอบ 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านนโยบายและระบบการบริหาร (Management policy and system)

การนำเสนอรูปแบบเชิงแนวคิดในด้านนโยบายและระบบการบริหาร เป็นผลจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้บริหารเป็นหลัก ผสมผสานกับข้อมูลจากการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ดังนี้

1.1 มหาวิทยาลัยมีนโยบายด้านการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต ให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองและเรียนรู้ตลอดชีวิต (Graduates with lifelong learning skills)

1.2 มหาวิทยาลัยมีนโยบายให้อาจารย์ใช้เทคนิคและวิธีการสอนในรายวิชาต่างๆ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน (Teaching by using student learning approach)

1.3 มหาวิทยาลัยมีนโยบายในการผลักดันให้เกิดการใช้ห้องสมุดมหาวิทยาลัยให้เป็นแหล่งเรียนรู้หลักสำหรับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา (Library as an institutional key learning resources)

1.4 ห้องสมุดมหาวิทยาลัยมีเป้าหมายและกลยุทธ์ในการจัดบริการเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม ทั้งระยะสั้นและระยะยาว (Library strategy for learning supports)

1.5 ห้องสมุดมหาวิทยาลัยได้รับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทั้งทางกายภาพและทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่เอื้อต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนิสิตนักศึกษา (Infrastructure for learning supports)

1.6 ห้องสมุดมหาวิทยาลัยควรปรับปรุงระบบการบริหารงานให้มีความยืดหยุ่น ลดขั้นตอน มีความไวในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงตามนโยบายของมหาวิทยาลัย และความต้องการของผู้ใช้ เช่น นำระบบการทำงานแบบทีมงาน (Team-based) การทำงานแบบเน้นความเชี่ยวชาญในการบริการ (Service-oriented) การทำงานแบบข้ามหน่วยงาน (Cross-functional) การทำงานแบบมุ่งเน้นผลลัพธ์ของงาน (Result-based) มาใช้ในการจัดบริการเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน และสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของอาจารย์ (Team-based & service-oriented management)

1.7 ห้องสมุดมหาวิทยาลัยควรมีกลไกในเชิงโครงสร้างและหรือระบบ ที่ประชาคมมหาวิทยาลัยสามารถมองเห็นบทบาทและความสำคัญของห้องสมุดในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนในมหาวิทยาลัยอย่างชัดเจน เป็นที่ยอมรับเช่นเดียวกับหน่วยงานสนับสนุนอื่นๆของมหาวิทยาลัย เช่น ศูนย์/หน่วยฝึกอบรมหรือพัฒนาอาจารย์ ศูนย์/หน่วยพัฒนาการเรียนการสอน ศูนย์/หน่วยผลิตสื่อเทคโนโลยีการสอน ศูนย์คอมพิวเตอร์ หรือศูนย์การพัฒนาระบบ e-Learning เป็นต้น (Internal learning support function or unit)

1.8 ห้องสมุดมหาวิทยาลัยควรมีระบบและกลไกในการส่งเสริมและพัฒนาบรรณารักษ์และทีมงาน ให้มีความรู้ความสามารถ และมีความพร้อมในการปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นส่วนหนึ่งของบทบาทหน้าที่ของห้องสมุดมหาวิทยาลัย (Staff development for learning support)

2. ด้านทรัพยากรการเรียนรู้ (Learning resources)

การนำเสนอรูปแบบเชิงแนวคิดในด้านทรัพยากรการเรียนรู้ เป็นผลจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้บริหาร และจากแบบสอบถามที่ตอบโดยอาจารย์และบรรณารักษ์ในส่วนที่เกี่ยวกับบทบาทของห้องสมุดมหาวิทยาลัยในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้านทรัพยากรและสื่อการเรียนรู้ ในข้อที่มีค่าเฉลี่ยรวมตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป (ตารางที่ 140) สรุปได้ดังนี้

2.1 การจัดหาทรัพยากรการเรียนรู้ต้องให้สอดคล้องกับการเรียนการสอน โดยคำนึงผู้ใช้เป็นหลัก บรรณารักษ์ต้องทำงานร่วมกับผู้สอนในการจัดหาทรัพยากรการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตร โดยอาจสำรวจความต้องการของผู้สอน หรืออาจจะพิจารณาจากรายชื่อหนังสืออ่านประกอบที่ปรากฏในแผนการสอนของทุกรายวิชา (Resources concord on curricula and courses of the university)

2.2 การจัดการทรัพยากรการเรียนรู้ที่หลากหลายรูปแบบ ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสื่อดิจิทัล แต่มีความสะดวกในการเข้าถึงในมิติของเนื้อหาที่สอดคล้องกับรายวิชา และช่องทางในการเข้าถึงทั้งภายในและภายนอกห้องสมุด (Resources in different choices of formats, contents, and access channels)

2.3 การพัฒนาฐานความรู้ในระบบห้องสมุดดิจิทัล ที่รวบรวมทรัพยากรการเรียนรู้ที่สนับสนุนการเรียนการสอนตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งทรัพยากรการเรียนรู้ที่เป็นผลงานทางวิชาการและวิจัยของมหาวิทยาลัย หรือคลังปัญญาของสถาบัน (Resources in digital libraries and institutional repository)

2.4 การรวบรวมทรัพยากรการเรียนรู้ที่มีอยู่บนอินเทอร์เน็ตอย่างเป็นระบบ โดยการสร้างเว็บไซต์ที่อาจจัดกลุ่มตามสาขาวิชาที่สอดคล้องกับหลักสูตรของมหาวิทยาลัย ให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ทั่วโลกโดยสะดวกมากขึ้น (Resources on university study subjects in web portal)

ตารางที่ 140 ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของอาจารย์และบรรณารักษ์ต่อบทบาทของห้องสมุดมหาวิทยาลัยในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้านทรัพยากรและสื่อการเรียนรู้

บทบาทห้องสมุดในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้านทรัพยากรและสื่อการเรียนรู้	ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น		
	อาจารย์	บรรณารักษ์	รวม
1) จัดเตรียมทรัพยากรและสื่อการเรียนรู้ที่มีในห้องสมุด ให้สอดคล้องกับหลักสูตรและ/หรือการเรียนการสอนรายวิชา	3.70	3.92	3.81
2) จัดหาสื่อการเรียนรู้จากแหล่งอื่นที่สอดคล้องกับหลักสูตรและ/หรือการเรียนการสอนรายวิชา	3.68	3.83	3.75
3) จัดทำฐานความรู้ที่สนับสนุนหลักสูตรและ/หรือการเรียนการสอนรายวิชา รวบรวมไว้ในระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของห้องสมุดหรือมหาวิทยาลัย	3.61	3.77	3.69
4) จัดให้มีฐานข้อมูลสำหรับการค้นคว้าที่สอดคล้องกับเนื้อหาในรายวิชาต่างๆ	3.67	3.85	3.76
5) ผลิตสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง	3.47	3.29	3.38

3. ด้านการบริการส่งเสริมการเรียนรู้ (Learning support services)

การนำเสนอรูปแบบเชิงแนวคิดในด้านการบริการส่งเสริมการเรียนรู้ เป็นผลจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้บริหารเป็นหลัก ผสมผสานกับข้อมูลเชิงปริมาณบางส่วนและข้อมูลจากการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ดังนี้

3.1 จัดบริการการสอนหรือการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง หรือทักษะการรู้สารสนเทศให้กับนิสิตนักศึกษา อย่างมีระบบ เน้นกระบวนการพัฒนาให้เกิดการศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง (Information literacy instruction service)

3.2 จัดให้มีระบบและกิจกรรมที่ชัดเจนและต่อเนื่องในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาในห้องสมุด โดยเชื่อมโยงกับเนื้อหาหรือประเด็นที่กำลังเป็นที่สนใจทางทางวิชาการและการเปลี่ยนแปลงของสังคมหรืออื่นๆที่เกี่ยวข้อง ห้องสมุดต้องมีการเคลื่อนไหว (Dynamic) ตลอดเวลา และมีกิจกรรมที่จูงใจนิสิตนักศึกษาให้เข้ามาศึกษาเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (Learning activity service)

3.3 จัดบริการเชิงลึก โดยเน้นการบริการผู้ใช้เฉพาะรายบุคคลหรือเฉพาะกลุ่ม นำเอาเทคนิคการบริหารลูกค้าสัมพันธ์มาใช้ในการทำความรู้จัก สร้างแรงจูงใจ สร้างความประทับใจ และสร้างความเชื่อมั่นในบริการให้กับผู้ใช้ห้องสมุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ใช้บริการกลุ่มอาจารย์ซึ่งห้องสมุดควรมี profile ของอาจารย์รายบุคคล เชื่อมโยงกับความสนใจ ความเชี่ยวชาญ และรายวิชาที่อาจารย์นั้นๆรับผิดชอบสอน (In-depth & individual service)

3.4 จัดให้มีระบบการติดต่อสื่อสารกับผู้ใช้ห้องสมุดหลายๆช่องทาง เพื่อคอยแจ้งเตือนหรือแจ้งข่าวอย่างสม่ำเสมอ อำนวยความสะดวกในการเข้าถึงและการได้รับสารสนเทศให้แก่อาจารย์ มีการให้บริการที่เน้นการเปิดรับคำถามหรือความต้องการจากภายนอก เปิดประตูห้องสมุดออกสู่ชุมชนมหาวิทยาลัยให้มากยิ่งขึ้น (User communication service)

3.5 จัดบริการสนับสนุนการวิจัย เพื่อส่งเสริมจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา และพัฒนาทักษะการวิจัยและการศึกษาเรียนรู้ในระดับบัณฑิตศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่ห้องสมุดของมหาวิทยาลัยวิจัย เช่นอาจมีบริการแนะนำเทคนิคและวิธีวิจัย วิธีการวิเคราะห์และสังเคราะห์งานวิจัย วิธีการใช้โปรแกรมในการเขียนเอกสารอ้างอิง วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ วิธีการเขียนบทความวิจัยหรือบทความทางวิชาการ เป็นต้น (Research support services)

4. สภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ส่งเสริมการเรียนรู้ (Learning environments)

การนำเสนอรูปแบบเชิงแนวคิดในด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ หมายรวมถึงสถานที่ เครื่องมือ อุปกรณ์ และบรรยากาศของห้องสมุดที่ส่งเสริมการเรียนรู้ เป็นผลจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้บริหาร และจากแบบสอบถามที่ตอบโดยอาจารย์และบรรณารักษ์ในส่วนของเกี่ยวกับบทบาทของห้องสมุดมหาวิทยาลัยในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้านสถานที่ เครื่องมือและอุปกรณ์สำหรับการสืบค้นสารสนเทศ ในข้อที่มีค่าเฉลี่ยรวมตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป (ตารางที่ 141) สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมของห้องสมุดมหาวิทยาลัยที่ส่งเสริมการเรียนรู้ควรมีองค์ประกอบแบ่งออกเป็น 3 ส่วนดังนี้ .

4.1 สภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ตามอรรถยาศัย (Learning common zone) มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีสภาพแวดล้อมและบรรยากาศคงใจให้อาจารย์และนิสิตนักศึกษาเข้ามาใช้ห้องสมุดเพื่อการติดตามข้อมูลข่าวสาร เพื่อความบันเทิงใจ เพื่อการพบปะสนทนา เพื่อการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ ในพื้นที่บริเวณนี้อาจมีลักษณะหรือองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ มุมอ่านหนังสือพิมพ์หรือนิตยสาร หนังสืออ่านเล่น มุมกาแฟ มุมสวน มุมนันทนาการ ประชาสัมพันธ์ และส่วน Edutainment

4.2 สภาพแวดล้อมเพื่อการใช้บริการสารสนเทศตามอรรถยาศัย (Information common zone) มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นพื้นที่บริการที่เน้นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย ที่สามารถเข้าถึงแหล่งความรู้ที่หลากหลาย และให้อิสระในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาเรียนรู้ ในพื้นที่บริเวณนี้อาจมีลักษณะหรือองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ เทคโนโลยีที่มีศักยภาพสูง ความสามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตผ่านระบบไร้สาย เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยทั้งฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งสารสนเทศทั้งภายในและภายนอกห้องสมุด บริการการสืบค้นและการตอบคำถามทั้งในระดับรายบุคคล กลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่ การสอนหรือการนิเทศการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์เทคโนโลยี การบริการตลอด 24 ชั่วโมงและไม่จำกัดเวลาในการเข้าใช้บริการ

4.3 สภาพแวดล้อมเพื่อการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการ (Academic zone) มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นพื้นที่สำหรับการศึกษาค้นคว้าสารสนเทศทางวิชาการและวิจัย เน้นการมีความสมบูรณ์ในด้านทรัพยากรสารสนเทศทางวิชาการและวิจัยที่ตอบสนองการเรียนการสอนและการวิจัยตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัย มีการจัดระบบทรัพยากรที่เอื้อต่อการศึกษาเรียนรู้ และมีบรรยากาศความเป็นวิชาการ ในพื้นที่บริเวณนี้อาจมีลักษณะหรือองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า บริการสนับสนุนการวิจัย บริการรวบรวม

บรรณานุกรม ห้องหรือมุมหรือพื้นที่และอุปกรณ์สำหรับสนับสนุนการศึกษาค้นคว้ารายบุคคล และรายการห้อง สำหรับการบรรยายหรืออภิปรายสำหรับกลุ่มขนาดต่างๆ

ตารางที่ 141 ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของอาจารย์และบรรณารักษ์ต่อบทบาทของห้องสมุดมหาวิทยาลัยในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้านสถานที่ เครื่องมือ/อุปกรณ์สำหรับการสืบค้นสารสนเทศ

บทบาทห้องสมุดในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้านสถานที่ เครื่องมือ/อุปกรณ์สำหรับการสืบค้นสารสนเทศ	ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น		
	อาจารย์	บรรณารักษ์	รวม
1) จัดให้มีห้องที่เอื้อต่อการเรียนการสอนรูปแบบต่างๆ ภายในห้องสมุด	3.46	3.55	3.50
2) จัดให้มีอุปกรณ์และสื่อการสอน	3.57	3.63	3.60
3) จัดให้มีคอมพิวเตอร์สำหรับการค้นคว้าทั้งภายในและภายนอกห้องสมุด	3.73	3.92	3.82
4) จัดทำเครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพ	3.68	3.92	3.80

5. ด้านบทบาทของบรรณารักษ์และนักสารสนเทศ (Librarian and Information Scientist roles)

การนำเสนอรูปแบบเชิงแนวคิดในด้านบทบาทของบรรณารักษ์และนักสารสนเทศ เป็นผลจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้บริหาร และจากแบบสอบถามที่ตอบโดยอาจารย์และบรรณารักษ์ใน ส่วนที่เกี่ยวกับบทบาทของห้องสมุดมหาวิทยาลัยในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้านบทบาทของบรรณารักษ์ และนักสารสนเทศ ในข้อที่มีค่าเฉลี่ยรวมตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป (ตารางที่ 142) รวมทั้งการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ที่เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของบรรณารักษ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการส่งเสริมกระบวนการ เรียนรู้ของผู้เรียน สรุปได้ว่า ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของบรรณารักษ์และนักสารสนเทศ แบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

5.1 สมรรถนะที่พึงมีสำหรับบรรณารักษ์และนักสารสนเทศ ในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ได้แก่

5.1.1 ความรู้ความสามารถในการสอนทักษะการรู้สารสนเทศ ที่มุ่งเน้นให้นักศึกษาเกิดการ พัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยใช้แหล่งเรียนรู้ที่มีอย่างหลากหลายได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Information literacy competency)

5.1.2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ แก่ผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เป็นบทบาทของบรรณารักษ์และนักสารสนเทศในการสนับสนุนการจัดการ เรียนการสอน (Teaching support competency)

5.1.3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและรายวิชาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัย รวมไปถึง เป้าหมายการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรและรายวิชาต่างๆ (Competency on the understanding of university educational programs)

5.1.4 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสาขาวิชาเฉพาะด้านที่เป็นความเชี่ยวชาญของมหาวิทยาลัย ที่ ต้องการการสนับสนุนจากห้องสมุดในรูปแบบบริการเชิงลึก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสาขาวิชาที่มีอาจารย์ที่ทำการ

วิจัยอย่างต่อเนื่อง และหรือสาขาวิชาที่การจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา (Competency on the understanding of university expertise and specialties)

5.2 บทบาทที่พึงกระทำสำหรับบรรณารักษ์และนักสารสนเทศ ในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ได้แก่

5.2.1 บทบาทในการสอนทักษะการรู้สารสนเทศ (Instructor roles) โดยสามารถดำเนินการได้ในรูปแบบที่เป็นการจัดชั้นเป็นหลักสูตรระยะสั้นภายในห้องสมุด การร่วมมือกับอาจารย์ในการสอนเป็นบางหัวข้อในรายวิชา การเปิดสอนเป็นรายวิชาร่วมกับสาขาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในมหาวิทยาลัย และการจัดทำเป็นหลักสูตรการเรียนรู้ด้วยตนเองในระบบออนไลน์หรือ e-Learning ของมหาวิทยาลัย

5.2.2 บทบาทในการชี้แนะและหรือรวบรวมทรัพยากรการเรียนรู้ (Facilitator roles) ที่สอดคล้องกับหลักสูตรและรายวิชาต่างๆของมหาวิทยาลัย โดยควรมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ มีการร่วมมือกับอาจารย์ผู้สอน มีการรวบรวมให้เข้าถึงง่าย มีการให้คำแนะนำผ่านช่องทางสื่อสารหลายช่องทาง และมีการปรับปรุงให้ทันสมัยอย่างต่อเนื่อง

5.2.3 บทบาทในการเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (Subject specialist roles) โดยสามารถให้ความช่วยเหลือและหรือแนะนำอาจารย์และนิสิตนักศึกษาในการศึกษาค้นคว้าเฉพาะด้าน ซึ่งในการทำงานลักษณะนี้ บรรณารักษ์และนักสารสนเทศจะต้องได้รับการพัฒนาให้รับผิดชอบงานทั้งกระบวนการ และมีมุมมองว่างานทั้งหมดเป็นงานบริการแก่ผู้ใช้ (All functions are services) ไม่แบ่งหรือจำกัดขอบเขตให้บรรณารักษ์ทำงานเฉพาะด้านใดด้านหนึ่ง เช่น งานจัดหา งานวิเคราะห์หมวดหมู่ งานทำรายการทรัพยากร งานบริการ ตามแบบเดิมเท่านั้น แต่เน้นในเรื่องเนื้อหา (Contents) ของสิ่งที่ให้บริการ

ตารางที่ 142 ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของอาจารย์และบรรณารักษ์ต่อบทบาทของห้องสมุดมหาวิทยาลัยในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้านบทบาทของบรรณารักษ์/นักสารสนเทศ

บทบาทห้องสมุดในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้านบทบาทบรรณารักษ์/นักสารสนเทศ	ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น		
	อาจารย์	บรรณารักษ์	รวม
1) ร่วมกับอาจารย์ในการวางแผนการสอน	2.91	3.35	3.13
2) ให้คำแนะนำแก่อาจารย์ในการจัดเตรียมทรัพยากรและสื่อการเรียนรู้ที่มีในห้องสมุด ที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่สอน	3.32	3.47	3.40
3) ชี้แนะสื่อหรือแหล่งเรียนรู้อื่นๆ ที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่สอน	3.44	3.77	3.60
4) ช่วยเหลือหรือแนะนำการหาข้อมูลเพื่อผลิตเอกสารประกอบการสอนในรายวิชาต่างๆ	3.47	3.55	3.47
5) ช่วยสอนนักศึกษาเพื่อเพิ่มพูนทักษะการรู้สารสนเทศ (Information literacy skills)	3.61	3.75	3.61

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ผลการประเมินร่างรูปแบบการบริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยผู้เชี่ยวชาญ

การวิเคราะห์ผลการประเมินร่างรูปแบบการบริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยผู้เชี่ยวชาญที่ประเมินประกอบด้วย ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัย อาจารย์และหรือนักวิชาการในสาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ที่มีประสบการณ์สูงในด้านการสอนและการบริหาร และบรรณารักษ์ ที่เชี่ยวชาญหรือชำนาญการด้านการบริการในห้องสมุดมหาวิทยาลัย รวมจำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินเป็นแบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วยข้อคำถามที่เป็นการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ ที่พัฒนาขึ้นจากการวิจัย เพื่อนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องหรือ IOC โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การประเมินความเหมาะสมต้องมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.8 ขึ้นไป ส่วนข้อที่มีผลการประเมินต่ำกว่า 0.8 จะตัดออกหรือแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ประเมิน ผลการประเมินปรากฏรายละเอียดตามตารางที่ 143-147 ดังนี้

ตารางที่ 143 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของร่างรูปแบบห้องสมุดมหาวิทยาลัยที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้านนโยบายและระบบบริหาร กับความเหมาะสมในการนำไปใช้งาน

1. นโยบายและระบบบริหาร	ความเห็นต่อความเหมาะสมในการนำไปใช้งานของร่างรูปแบบ															ค่า IOC
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1.1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
1.2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
1.3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
1.4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
1.5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
1.6	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0.93
1.7	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
1.8	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0.93

จากตารางที่ 143 ผลการประเมินค่า IOC ของรูปแบบห้องสมุดมหาวิทยาลัยที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้านนโยบายและระบบบริหาร ซึ่งมีจำนวน 8 รายการ พบว่า ทุกรายการมีค่า IOC มากกว่า 0.8 โดยรายการที่มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 มี 6 รายการคือ (1) นโยบายด้านการจัดเรียนการสอนที่ส่งเสริมการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน (2) นโยบายให้อาจารย์ใช้เทคนิคและวิธีการสอนในรายวิชาต่างๆ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน (3) นโยบายในการผลักดันให้เกิดการใช้ห้องสมุดมหาวิทยาลัยให้เป็นแหล่งเรียนรู้หลักในระดับอุดมศึกษา (4) เป้าหมายและกลยุทธ์ในการจัดบริการเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม ทั้งระยะสั้นและระยะยาว (5) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทั้งทางกายภาพและทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่เอื้อต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนิสิตนักศึกษา และ (6) กลไกในเชิงโครงสร้างและหรือระบบการบริหารห้องสมุด ที่ประชาคมมหาวิทยาลัยสามารถมองเห็นบทบาทและความสำคัญของห้องสมุดในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และอีก 2 รายการมีค่าเท่ากับ 0.93 คือ (2) ระบบการบริหารห้องสมุดที่มีความยืดหยุ่น ลดขั้นตอน มีความไวในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงตาม

นโยบายของมหาวิทยาลัย และ (2) ระบบและกลไกในการส่งเสริมและพัฒนาบรรณารักษ์และทีมงาน ให้มีความรู้ความสามารถ และมีความพร้อมในการปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

แต่อย่างไรก็ตาม ผู้เชี่ยวชาญบางท่านได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับนโยบายของมหาวิทยาลัยต่อการบริหารงานห้องสมุดว่า นโยบายทั้งระยะสั้นและระยะยาวของทางมหาวิทยาลัย ต้องมีความชัดเจนในเรื่องนี้ และต้องระบุเป็นข้อหลักในนโยบาย และสภามหาวิทยาลัยต้องมีบทบาทในการตรวจสอบและติดตามผลการบริหารงานของมหาวิทยาลัยและห้องสมุดว่าได้ดำเนินการตามที่มีในกรอบและแผนหรือไม่อย่างไร

นอกจากนี้ ผู้เชี่ยวชาญบางท่านยังได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประเด็นเกี่ยวกับระบบและกลไกในการส่งเสริมและพัฒนาบรรณารักษ์และทีมงาน โดยผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าอาจจะต้องเพิ่มบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น นักเทคโนโลยีการศึกษา และโปรแกรมเมอร์เข้าไว้ด้วย

ตารางที่ 144 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของร่างรูปแบบห้องสมุดมหาวิทยาลัยที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้านทรัพยากรการเรียนรู้ กับความเหมาะสมในการนำไปใช้งาน

2. ทรัพยากรการเรียนรู้	ความเห็นต่อความเหมาะสมในการนำไปใช้งานของร่างรูปแบบ															ค่า IOC
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
2.1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0.86
2.2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2.3	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0.93
2.4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

จากตารางที่ 144 ผลการประเมินค่า IOC ของรูปแบบห้องสมุดมหาวิทยาลัยที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้านทรัพยากรการเรียนรู้ ซึ่งมีจำนวน 4 รายการ พบว่า ทุกรายการมีค่า IOC มากกว่า 0.8 โดยรายการที่มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 มี 2 รายการคือ (1) การจัดการทรัพยากรการเรียนรู้ที่หลากหลายรูปแบบ ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสื่อดิจิทัล แต่มีความสะดวกในการเข้าถึงในมิติของเนื้อหาที่สอดคล้องกับรายวิชา และช่องทางในการเข้าถึงทั้งภายในและภายนอกห้องสมุด และ (2) การรวบรวมทรัพยากรการเรียนรู้ที่มีอยู่บนอินเทอร์เน็ตอย่างเป็นระบบ โดยการสร้างเว็บไซต์ที่อาจจัดกลุ่มตามสาขาวิชาที่สอดคล้องกับหลักสูตรของมหาวิทยาลัย ให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ทั่วโลกโดยสะดวกมากขึ้น รายการที่มีค่า IOC เท่ากับ 0.93 คือ การรวบรวมทรัพยากรการเรียนรู้ที่มีอยู่บนอินเทอร์เน็ตอย่างเป็นระบบ โดยการสร้างเว็บไซต์ที่อาจจัดกลุ่มตามสาขาวิชาที่สอดคล้องกับหลักสูตรของมหาวิทยาลัย ให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ทั่วโลกโดยสะดวกมากขึ้น และรายการที่มีค่า IOC เท่ากับ 0.86 คือ การจัดหาทรัพยากรการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการเรียนการสอน โดยคำนึงผู้ใช้เป็นหลัก และบรรณารักษ์ต้องทำงานร่วมกับผู้สอนในการจัดหาทรัพยากรการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตร อย่างไรก็ตาม ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า ควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับจำนวนทรัพยากรสารสนเทศที่เพียงพอด้วย นอกจากนี้ การพัฒนาฐานความรู้ในระบบห้องสมุดดิจิทัล ต้องพิจารณาเรื่องลิขสิทธิ์ด้วย

ตารางที่ 145 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของร่างรูปแบบห้องสมุดมหาวิทยาลัยที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้านบริการส่งเสริมการเรียนรู้ กับความเหมาะสมในการนำไปใช้งาน

3. บริการส่งเสริมการเรียนรู้	ความเห็นต่อความเหมาะสมในการนำไปใช้งานของร่างรูปแบบ															ค่า IOC
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
3.1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0.93
3.2	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0.93
3.3	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0.93
3.4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
3.5	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0.93

จากตารางที่ 145 ผลการประเมินค่า IOC ของรูปแบบห้องสมุดมหาวิทยาลัยที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้านบริการส่งเสริมการเรียนรู้ ซึ่งมีจำนวน 5 รายการ พบว่า ทุกรายการมีค่า IOC มากกว่า 0.8 โดยรายการที่มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 คือ จัดให้มีระบบการติดต่อสื่อสารกับผู้ใช้ห้องสมุดหลายๆช่องทาง เพื่อคอยแจ้งเตือนหรือแจ้งข่าวอย่างสม่ำเสมอ ส่วนอีก 4 รายการมีค่า IOC เท่ากับ 0.93 ได้แก่ (1) จัดบริการการสอนหรือการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง หรือทักษะการรู้สารสนเทศให้กับนิสิตนักศึกษา อย่างมีระบบ (2) จัดให้มีระบบและกิจกรรมที่ชัดเจนและต่อเนื่องในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาในห้องสมุด โดยเชื่อมโยงกับเนื้อหาหรือประเด็นที่กำลังเป็นที่สนใจทางวิชาการและการเปลี่ยนแปลงของสังคมหรืออื่นๆที่เกี่ยวข้อง (3) จัดบริการเชิงลึก โดยเน้นการบริการผู้ใช้เฉพาะรายบุคคลหรือเฉพาะกลุ่ม นำเอาเทคนิคการบริหารลูกค้าสัมพันธ์มาใช้ในการทำความรู้จัก สร้างแรงจูงใจ สร้างความประทับใจ และสร้างความเชื่อมั่นในบริการให้กับผู้ใช้ห้องสมุด และ (4) จัดบริการสนับสนุนการวิจัย เพื่อส่งเสริมจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา และพัฒนาทักษะการวิจัยและการศึกษาเรียนรู้ในระดับบัณฑิตศึกษา

ตารางที่ 146 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของร่างรูปแบบห้องสมุดมหาวิทยาลัยที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ส่งเสริมการเรียนรู้ กับความเหมาะสมในการนำไปใช้งาน

4.สภาพแวดล้อมทางกายภาพ	ความเห็นต่อความเหมาะสมในการนำไปใช้งานของร่างรูปแบบ															ค่า IOC
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
4.1	1	1	1	1	1	1	1	-1	1	1	1	1	1	1	1	0.86
4.2	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0.93
4.3	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0.93

จากตารางที่ 146 ผลการประเมินค่า IOC ของรูปแบบห้องสมุดมหาวิทยาลัยที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ซึ่งมีจำนวน 3 รายการ พบว่า ทุกรายการมีค่า IOC มากกว่า 0.8 โดยรายการที่มีค่า IOC เท่ากับ 0.93 คือ (1) สภาพแวดล้อมเพื่อการใช้บริการสารสนเทศตามอักษยาคัย (Information common zone) และ (2) สภาพแวดล้อมเพื่อการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการ (Academic zone) ส่วนอีก 1 รายการมีค่า IOC เท่ากับ 0.86 คือ สภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ตามอักษยาคัย (Learning common zone)

ตารางที่ 147 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของร่างรูปแบบห้องสมุดมหาวิทยาลัยที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้านบทบาทของบรรณารักษ์/นักสารสนเทศ กับความเหมาะสมในการนำไปใช้งาน

5. บทบาทบรรณารักษ์ฯ	ความเห็นต่อความเหมาะสมในการนำไปใช้งานของร่างรูปแบบ															ค่า IOC
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
5.1.1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
5.1.2	0	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0.80
5.1.3	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	0.80
5.1.4	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0.86
5.2.1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0.93
5.2.2	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0.93
5.2.3	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0.80

จากตารางที่ 147 ผลการประเมินค่า IOC ของรูปแบบห้องสมุดมหาวิทยาลัยที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้านบทบาทของบรรณารักษ์/นักสารสนเทศ ซึ่งแบ่งเป็นประเด็นด้านสมรรถนะ 4 รายการ และด้านบทบาท 3 รายการ พบว่าทุกรายการมีค่า IOC มากกว่าหรือเท่ากับ 0.8 โดยในด้านสมรรถนะ รายการที่มีค่า IOC เท่ากับ 1 คือ ความรู้ความสามารถในการสอนทักษะการรู้สารสนเทศ รายการที่มีค่า IOC เท่ากับ 0.86 คือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสาขาวิชาเฉพาะด้านที่เป็นความเชี่ยวชาญของมหาวิทยาลัย และรายการที่มีค่า IOC เท่ากับ 0.80 คือ (1) ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้แก่ผู้เรียน และ (2) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและรายวิชาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัย สำหรับในด้านบทบาทบรรณารักษ์/นักสารสนเทศ พบว่ามี 2 รายการที่ค่า IOC เท่ากับ 0.93 คือ (1) บทบาทในการสอนทักษะการรู้สารสนเทศ (Instructor roles) และ (2) บทบาทในการชี้แนะและหรือรวบรวมทรัพยากรการเรียนรู้ (Facilitator roles) และรายการที่มีค่า IOC เท่ากับ 0.80 คือ บทบาทในการเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (Subject specialist roles)

อย่างไรก็ตาม สำหรับประเด็นบทบาทของบรรณารักษ์/นักสารสนเทศนี้ ได้มีผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะความคิดเห็นในประเด็นที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมดังนี้

1. บทบาทของบรรณารักษ์/นักสารสนเทศ ด้านการเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านสาขาใดสาขาหนึ่ง ยังดูไม่ชัดเจน ไม่แน่ว่าการทำงานในลักษณะดังกล่าวจะเป็นไปได้ เพราะในสภาพความเป็นจริง การพัฒนาเป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาในต่างประเทศบางประเทศ ยังทำในลักษณะเป็นภาระงานเสริมของภาระงานประจำตามหน้าที่ที่รับผิดชอบ เช่น ภาระงานหลักเป็นบรรณารักษ์จัดหาและพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ โดยมีภาระงานเสริมให้รับผิดชอบการบริการสาขาวิชาการคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

2. ปัจจุบัน งานห้องสมุดเป็นสหวิทยาการที่มีบุคลากรหลากหลายตำแหน่ง หน้าที่ รวมถึงนักจดหมายเหตุและอื่นๆ หรือเรียกรวมนักวิชาชีพสารสนเทศ (Information professional role) ดังนั้น บทบาทในที่นี่จึงไม่ควรกล่าวถึงเฉพาะบทบาทของบรรณารักษ์ แต่ควรหมายรวมถึงผู้ปฏิบัติงานในห้องสมุดในตำแหน่งอื่นๆ ด้วย เช่น นักคอมพิวเตอร์ นักเทคโนโลยีการศึกษา และตำแหน่งอื่น

3. องค์ประกอบที่ 5 บทบาทของบรรณารักษ์/นักสารสนเทศในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน บรรณารักษ์/นักสารสนเทศต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพยากรสารสนเทศ ประเภทและแหล่งของทรัพยากรสารสนเทศที่สอดคล้องกับหลักสูตรและรายวิชาต่างๆ ของมหาวิทยาลัยด้วย

4. ควรกำหนดให้สภามหาวิทยาลัย มีบทบาทในการตรวจสอบและติดตามผลการบริหารงานของมหาวิทยาลัยและห้องสมุด ว่าได้ดำเนินการตามที่มีในกรอบและแผนหรือไม่ อย่างไร

สรุปร่างรูปแบบการบริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน (Academic Library Management Model for Students' Learning Supports) ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เป็นไปตามข้อเสนอที่ได้จากการวิจัยทุกด้าน ทั้งนี้ ผู้วิจัยประสงค์ประกอบด้าน บทบาทบรรณารักษ์และนักสารสนเทศ เป็นองค์ประกอบด้าน นักวิชาชีพสารสนเทศ (Information Professionals) แทนเพื่อให้มีความเหมาะสมครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

